

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Датум 15.11.2013.

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ МР ГОРДАНЕ ЈЕЛИЋ "Лингвистичка обележја и дискурсна структура кратких порука у мобилној телефонији"

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовао комисију Наставно-научно веће Филолошког факултета Одлуком 1842/1 од 28.06.2013. Научно-наставног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду образована је комисија за оцену подобности докторанта мр Гордане Јелић као и научне заснованости теме за израду докторске дисертације под насловом "Лингвистичка обележја и дискурсна структура кратких порука у мобилној телефонији".</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив уже научне области за коју је изабран у звање, датум избора у звање и назива факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <p>1. Весна Половина, редовни професор, Општа лингвистика, 2001, Филолошки факултет Универзитета у Београду.</p> <p>2. Јасмина Московљевић Поповић, ванредни професор, Општа лингвистика, 2008, Филолошки факултет Универзитета у Београду.</p> <p>3. Борко Ковачевић, доцент, Општа лингвистика, 2012, Филолошки факултет Универзитета у Београду.</p> <p>4. Кликните да бисте почели унос текста.</p> <p>5. Кликните да бисте почели унос текста.</p>
II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА
<p>Гордана Јелић је рођена 11.07.1972. године у Книну, Република Хрватска, где је завршила основну и средњу школу. Филолошки факултет у Београду уписала је 1991. године, на Катедри за Англистику, група за енглески језик и књижевност. Дипломирала је 1996. године, стекавши звање професора енглеског језика. У септембру 1996. године, запослила се као професор енглеског језика на неодређено време у ОШ "Н.Х. Синиша Николајевић", Београд, а потом у ОШ "Милентије Поповић", Београд. Поред рада у школи, бавила се превођењем. У периоду од 1996. до 2001. године, радила је преводе за Музеј Николе Тесле, где се упознала са техничком терминологијом. Од децембра 2001. године ради у Високој школи струковних студија за информационе и комуникационе технологије (која је, у наведеном периоду, мењала свој назив), у звању предавача за ужу стручну област – енглески језик. У периоду 2004/2005. године, водила је курс пословног енглеског језика за запослене у Телеком-у. Магистрирала је 08.10.2010. године, на Филолошком факултету у Београду, на смеру Методика наставе енглеског језика, са темом "Развијање вештине академског писања у настави енглеског језика за техничке науке". Редован је учесник домаћих и међународних научних скупова са радовима из области језика за посебне намене, метадискурса, методике наставе. Члан је Удружења наставника енглеског језика <i>ELTA</i> Београд.</p>

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Стручни радови:

1. Vekarić G., Jelić G. (2013) Extent of Self-Mention Reference in Serbian Academic Discourse. Teaching, Acquiring and Applying Intercultural Linguistic Competence. FLTAL, May 3-5, 2013, Sarajevo, Bosnia and Herzegovina.
2. Vekarić G., Jelić G. (2012) Raising Students' Awareness of the Importance of English Language Writing Skills. 16th Symposium on Sports and Physical Education of Youth, September 21 - 22, 2012, Ohrid, Republic of Macedonia
3. Jelić G., Vekarić G. (2012). Rhetorical Role of Transition Markers in Research Articles. Approaches and Methods in Second and Foreign Language Teaching, Edited by Azamat Akbarov and Vivian Cook, IBU Publications, Sarajevo, Bosnia and Herzegovina.
4. Vekarić G., Jelić G. (2012). Challenges of Academic Writing in Higher Education Institutions. *Newsletter (Online)* <http://www.britishcouncil.org/serbia-elta-newsletter-2012-june.htm>
5. Jelić G., Vekarić G. (2012). Rhetorical Role of Transition Markers in Research Articles. Book of Abstracts, Conference Intercultural Linguistic Competence and Foreign / Second Language Immersive Environments, Sarajevo, 2012. p.120.
6. Јелић Г. (2010). Развијање вештине академског писања у настави енглеског језика за техничке науке. Магистарски рад одбрањен на Филолошком факултету, Универзитета у Београду, под менторством доцента др. Радмиле Поповић.
7. Јелић Г., Векарић Г. (2010). Употреба метадискурса у академском писању. ФИС комуникације, Зборник радова. Стр. 52-60.
8. С. Штрбац, Б. Гргуровић, Г. Јелић, “Мобилне технологије у образовању”, X међународна конференција Е-трговина 2010, Палић, 2010.
9. С. Штрбац, Б. Гргуровић, Г. Јелић, “Примена мобилних технологија у високом образовању”, Инфотех, Јахорина, 2010.

Преводи:

1. Превод научног рада са српског на енглески језик др. Бранимира Јовановића: *'Nikola Tesla and the Global Problem of Humankind'*, објављеног у публикацији *Our Fragile World: Challenges and Opportunities for Sustainable Development*, EOLSS Publishing Co, London, May 2001.
2. Превод чланака са енглеског језика (200 ауторских страна) објављених у књизи С. Вујновића: *Никола Тесла и његово време*, „Источник“ Издавачка установа Епархије канадске, 2005.
3. Превод књиге са српског на енглески језик: В. Дешић, *Кужина Далмације и далматинске Загоре*, 76 стр., Агенција „Формат“, Београд, 2008.
4. Превод Дипломе и Додатка дипломи, које издаје Висока *ICT* школа, 2009.
5. Превод званичног сајта Високе *ICT* школе, 2010-2013.

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Увидом у биографију и библиографију кандидата, комисија сматра да кандидат мр Гордана Јелић испуњава све услове за израду докторске дисертације.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА

НАПОМЕНА: Кликните да бисте почели унос текста.

За ментора је предложен/а др Весна Половина, редовни професор Филолошког факултета у Београду, Катедра за општу лингвистику.

Библиографија ментора са најмање 5 јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација.

Половина, В. (1987): *Лексичко-семантичка кохезија у разговорном језику*, Београд, Филолошки факултет.

Половина, В. (1996): *Прилози за когнитивну лингвистику*. Београд, Филолошки факултет.

Половина, В. (1998): Појам континуума и његова примена у лингвистици, *Јужнословенски филолог*, LIV: 7-14.

Половина, В. (1999): *Семантика и текст-лингвистика*, Београд, Чигоја, 220 стр.

Половина, В. (2010), Општа и специфична обележја културе у неформалној конверзацији, у: Васић В. (ур.) *Дискурс и дискурси, Зборник у част Свенке Савић*, стр. 185-195.

Комисија сматра да др Весна Половина, редовни професор, испуњава све услове за ментора ове докторске дисертације за област анализе дискурса, корпусне лингвистике, прагматике, социалингвистике.

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:

ОЦЕНА:

1. формулације назива тезе
(наслово)

Комисија закључује да је радни назив тезе "*Лингвистичка обележја и дискурсна структура кратких порука у мобилној телефонији*" прикладан и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања.

2. предмета (проблема)
истраживања

Опис теме: Од краја 90-тих година прошлог века, комуникација кратким порукама доживела је невероватан пораст, и данас се број дневно послатих и примљених кратких порука изражава у милионима. Поред бројних студија које су проучавале језик електронске поште, мало пажње је посвећено анализи језика кратких порука у мобилној телефонији. Тек последњих неколико година, лингвисти (Harkin 2003; Taylor and Harper 2003; Oksman and Turtianen 2004; Ling 2005, 2008; Fairon and Paumier 2006; Ling and Baron 2007; Tagg, 2009) настоје да дефинишу језик који се употребљава у писању кратких порука како он увелико превазилази технолошка ограничења медијума и поприма себи својствена лингвистичка и прагматичка својства. Предмет овог научног рада јесте детаљна лингвистичка анализа језика кратких порука на српском језику, с обзиром на то да у нашој земљи до сада није урађено озбиљније научно истраживање у овој области. Полазећи од методологије и аналитичких апарата корпусне

лингвистике, у раду је планирано сакупљање великог корпуса аутентичних кратких порука јер само велика база "живог" језика може дати основу за проналажење одговора на велики број лингвистичких питања, односно дефинисање како фонолошких, лексичких и прагматичких тако и социалингвистичких и комуникационих обележја дискурса кратким порукама.

Комисија закључује да је предложени предмет истраживања својом сложености, актуелношћу и значајем у областима дисертације.

3. Библиографија прелиминарних истраживања

Кандидат је приложио библиографију од 50 библиографских јединица релевантних за истраживање. Овде наводимо јединице најзначајније за истраживање:

- Aitchison, J. and D. Lewis (eds) (2003) *New Media Discourse*. London: Routledge.
- Baker, M., G. Francis and E. Tognini-Bonelli (eds) (1993) *Text and Technology: in Honour of John Sinclair*. Amsterdam: John Benjamins.
- Baker, P. (2004) 'Querying keywords: questions of difference, frequency and sense in keywords analysis' *Journal of English Linguistics* 32/4: 346-359.
- Baron, N. (1998b) 'Writing in the Age of Email: the impact of ideology versus technology' *Visible Language* 32/1: 35-53.
- Baron, N. and R. Ling (2003) 'IM and SMS: a linguistic comparison'. *AOIR 4.0 International Conference of the Association of Internet Researchers*. Toronto, 16th- 19th October.
- Biber, D. (1988) *Variation across Speech and Writing*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Biber, D. (1995) *Dimensions of Register Variation*. Oxford: Oxford University Press.
- Brazil, D. (1995) *A Grammar of Speech*. Oxford: Oxford University Press.
- Cameron, D. (2006) 'Metaphor in everyday language' in Maybin, J. and J. Swann (Eds.), *The Art of English: Everyday Creativity* (pp. 46-53). Basingstoke, UK: Palgrave Macmillan.
- Carey, J. (1989) 'Consumer adoption of new communication technologies' *IEEE Communications Magazine* 27/8: 28-32.
- Carter, R. and M. McCarthy (2004) 'Talking, creating: interactional language, creativity, and context' *Applied Linguistics* 25/1: 62-88.
- Crystal, D. (2001) *Language and the Internet*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Crystal, D. (2008a) *Txtng: the Gr8 Db8*. Oxford: Oxford University Press.
- Doring, N. (2002) '" 1 bread, sausage, 5 bags of apples I.L.Y" - communicative functions of text messages (SMS)' *Zeitschrift für Medienpsychologie* 3.
- Dunlop, M. and A. Crossan (2000) 'Predictive text entry methods for mobile phones' *Personal Technologies* 4/2: 134-143.
- Ess, C. (2002) 'Ethical decision-making and Internet research: recommendations from the AoIR ethics working committee'. Accessible: www.aoir.org/reports/ethics.pdf.
- Fairon, C. and S. Paumier (2006) 'A translated corpus of 30,000 French SMS'. *LREC*. Geneva.
- Faulkner, X. and F. Culwin (2005) 'When fingers do the talking: a study of text messaging' *Interacting with Computers* 17/2: 167-185.
- Fortunati, L. (2001) *The mobile phone between orality and writing*. Third International Conference

on Uses and Services in Telecommunications. *Paris*.

Grinter, R. E. and M. Eldridge (2003) 'Wan2talk? Everyday text messaging'. *ACM Conference on Human Factors in Computing System (CHI)*.

Halliday, M. A. K. (1985/1989) *Spoken and Written Language*. Oxford: Oxford University Press.

Harkin, J. (2003) *Mobilisation: the Growing Public Interest in Mobile Technology*. London: Demos.

Hasselgren, J., E. Montnemery and M. Svensen (2003) 'HMS: a predictive text entry method using bigrams'. *Ext. Abstracts 10th Conference of the European Chapter of the Association of Comp. Linguistics*.

Ho, C. and P. Teo (2007) *Discourse in the Modern World: Perspectives and Challenges*. Singapore: McGraw-Hill.

How, Y. and M.-Y. Kan (2005) 'Optimizing predictive text entry for short message service on mobile phones'. *Computer Human Interfaces International*.

Howden, M. (1984) 'Code and creativity in word formation' *Forum Linguisticum* 8/3: 21322.

Hunston, S. (2002) *Corpora in Applied Linguistics*. Cambridge: Cambridge University Press.

Kasesniemi, E.-L. and P. Rautiainen (2002) 'Mobile culture of children and teenagers in Finland' in Katz, J. and M. Aakhus (Eds.), *Perpetual contact: Mobile communication, private talk, public performance* (pp. 10-192). Cambridge: Cambridge University Press.

Katz, J. and P. Rautiainen (eds) (2002) *Perpetual Contact: Mobile Communication, Private Talk, Public Performance*. Cambridge: Cambridge University Press.

Ling, R. (2005) 'Mobile communications vis-a-vis teen emancipation, peer group integration and deviance' in Harper, R., A. Taylor and L. Palen (Eds.), *The Inside Text: Social, Cultural and Design Perspectives on SMS* (pp. 175-189). Springer, Dordrecht.

Ling, R. (2007) 'The length of text messages and use of predictive texting: who uses it and how much do they have to say?' *American University TESOL Working Papers* 4. Available: <http://www.american.edu/tesol/CMCLingFinal.pdf>.

Ling, R. (2008) *New Tech, New Ties: How Mobile Communication is Reshaping Social Cohesion*. London: MIT Press.

Ling, R. and N. Baron (2007) 'Text Messaging and IM: linguistic comparison of American college data' *Journal of Language and Social Psychology* 26/3: 291-298.

Maybin, J. and J. Swann (2007) 'Everyday creativity in language: textuality, contextuality, and critique' *Applied Linguistics* 28/4: 497-517.

McCarthy, M. (1993) 'Spoken discourse markers in written text' in Sinclair, J., M. Hoey and G. Fox (Eds.), *Techniques of Description: Spoken and Written Discourse* (pp. 170-182). London: Routledge.

McEnery, A., R. Xiao and Y. Tono (2006) *Corpus-Based Language Studies: an Advanced Resource Book*. London: Routledge.

Mobile Data Association (regularly updated) 'Text it: the UK's official guide to messaging'. Accessible: www.text.it/mediacentre/

Moran, C. and G. Hawisher (1998) 'The rhetorics and languages of electronic mail' in Snyder, I. (Eds.), *Page to screen: Taking literacy into the electronic era* (pp. 80-101). London: Routledge.

North, S. (2006) 'Making connections with new technologies' in Maybin, J. and J. Swann (Eds.), *The*

- Art of English: Everyday Creativity* (pp. 209-260). Basingstoke, UK: Palgrave Macmillan.
- North, S. (2007) 'The voices, the voices': creativity in online conversation' *Applied Linguistics* 28/4: 209-260.
- Nunan, D. (2008) 'Exploring genre and register in contemporary English' *English Today* 24: 56-61.
- Oksman, V. and J. Turtianen (2004) 'Mobile communication as a social stage: meanings of mobile communication in everyday life among teenagers in Finland' *New Media and Society* 6/3: 319-339.
- Scott, M. (2001) 'Comparing corpora and identifying key words, collocations, and frequency distributions through the WordSmith Tools suit of computer programs' in Ghadessy, M., A. Henry and R. Roseberry (Eds.) *Small corpus studies and ELT Theory and practice* (pp. 47-70). Amsterdam: Benjamins.
- Shortis, T. (2001) *The Language of ICT: Information Communication Technology*. London: Routledge.
- Sinclair, J. and M. Coulthard (1992) 'Towards an analysis of discourse' in Coulthard, M. (Eds.) *Advances in Spoken Discourse Analysis* (pp. 1-34). London: Routledge.
- Snyder, I. (ed) *Page to Screen: Taking Literacy into the Electronic Era*. London: Routledge.
- Stubbs, M. (1994) 'Grammar, text and ideology: computer-assisted methods in the linguistics of representation' *Applied Linguistics* 15/2: 201-223.
- Tagg, C. (2009) 'A corpus linguistics study of SMS text messaging'. *PhD thesis*. English Department. University of Birmingham.
- Taylor, A. and R. Harper (2003) 'The gift of the gab?: a design oriented sociology of young people's use of mobiles' *Journal of Computer Supported Cooperative Work* 12(3): 267-296.
- Thurlow, C. and A. Brown (2003) 'Generation Txt? Exposing the sociolinguistics of young people's text-messaging' *Discourse Analysis Online* 1/1.

Циљ истраживања, почетне хипотезе и очекивани резултати

Циљ истраживања је квалитативна и квантитативна лингвистичка анализа дискурса СМС комуникације, односно комуникације кратким порукама. Теза има за циљ да проучи језик који се користи у одабраном корпусу кратких порука са ширег лингвистичког становишта него што је то само анализа скраћеница и ортографских варијација, како би се истражила остала лингвистичка обележја која би могла да дефинишу комуникацију кратким порукама као језички варијетет. Како теза предвиђа сакупљање корпуса кратких порука од испитаника различитог пола, различите животне доби и образовања, важно место у истраживању ће имати и компаративна димензија лингвистичке анализе корпуса. Један од важних циљева тезе јесте да укаже на потребу за анализом језика који се користи у комуникацији кратким порукама, као

облику комуникације који је постао саставни део савременог живота. Нарочито с обзиром на то да до сада није спроведена ни једна озбиљнија студија дискурса кратким порукама на српском језику, за разлику од великог броја радова на енглеском језику.

На почетку истраживања, а на основу литературе и досадашњих сазнања из ове области, у тези ће се поставити следеће хипотезе:

- 1) хипотеза која представља полазну тачку рада јесте дефинисање комуникације кратким порукама као одређеног језичког варијетета. Примарни циљ истраживања односи се на идентификацију и дескрипцију кључних дискурских обележја која имају за циљ да потврде наведену хипотезу;
- 2) постоји стилска и квалитативна разлика у писању кратких порука између полова;
- 3) комуникација кратким порукама поседује неформалност говорног дискурса;
- 4) језик кратких порука, са социолингвистичког аспекта, омогућава кориснику да изрази социјалну припадност одређеној групи, свесно кршећи језичке норме и прихваћене друштвене стандарде;
- 5) комуникација кратким порукама представља својеврсну језичку еволуцију.

Очекује се да ће резултати анализе корпуса потврдити постављене хипотезе, односно да ће анализа показати да комуникација кратким порукама поседује одлике које су неопходне да би могла да се опише као језички варијетет. Очекује се да ће анализа комуникативног кода у комуникацији кратким порукама и ширег друштвеног контекста односа између пошиљаоца и примаоца порука указати на социолингвистички феномен овог вида комуникације у свој њеној сложености и да ће отворити питања за даља истраживања.

План рада и методе истраживања

У уводном делу рада биће дат преглед досадашњих истраживања и резултата у овој области. Како је мобилна технологија, а тиме и комуникација кратким порукама тековина модерног доба, биће дат приказ телеграма, као претече кратких порука. Планирано је да се прати развој и прикажу одређене паралеле између ова два кратка облика комуникације. У наставку уводног дела биће речи о самом чину комуникације као и о различитим функцијама и аспектима које она може да има у одређеним контекстима друштвене интеракције.

У наредном делу рада биће приказана анализа корпуса. План истраживања подразумева прикупљање великог корпуса кратких порука. Како су кратке поруке приватно власништво пошиљаоца/примаоца, јавља се етичко питање ауторског права, које ће бити решено добијањем усмене или писмене дозволе власника поруке. Корпус ће бити обрађен са квалитативног (дескриптивног) и квантитативног аспекта. С обзиром да ће се кренути од корпусног материјала, користиће се индукциони метод истраживања. Метод ће обухватити разврставање корпуса по задатим критеријумима, анализу, поређење (нпр. са другим језичким варијететима), статистичку обраду и приказ фреквентности појединих лингвистичких обележја. У плану је и коришћење интервјуа и упитника како би се добили подаци о навикама испитаника у погледу употребе комуникације кратким порукама.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ

КАНДИДАТА: На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је мр Гордана Јелић подобна за израду докторске дисертације.

НАПОМЕНА: На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области науке о језику.

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је др Весна Половина, редовни професор, подобан/на за ментора предложене докторске дисертације.

На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивне оцене о подобности кандидата мр Гордане Јелић и предложене теме докторске дисертације "Лингвистичка обележја и дискурсна структура кратких порука у мобилној телефонији" а да се за ментора именује др Весна Половина (редовни професор) Филолошког факултета у Београду.

Потписи чланова Комисије:

Др Весна Половина, ред. проф.

Др Јасмина Московљевић Поповић, ванр. проф.

Др Борко Ковачевић, доцент